

Posudek školitele na bakalářskou práci „**Fotografická dokumentace v archeologii**“, předložené Terezou Dobrovodskou

Autorka předkládá v podobě této práce (50 textových stran, 16 vyobrazení v příloze) realizaci poměrně ambiciózního záměru: jejím cílem, jak se dočítáme v úvodu, je „popsat *celkovou metodiku* pořizování fotografií jak na lokalitě, tak i při dokumentaci nálezů“ (str. 3). Podívejme se tedy, do jaké míry se jí podařilo jej naplnit.

Samotný úvod poskytuje kromě výše uvedeného také několik rad pro začínajícího fotografa, viz „je nutné digitální fotografie zálohovat,...“, jež na tomto místě působí kromobyčejně rozpačitě. Následující kapitola (str. 9-11) o historii samotné fotografie, jakkoli je zajímavá, se jeví v kontextu práce jako pasáž zbytná, jistě by stačilo odkazem obrátit čtenářovu pozornost k mnohokrát citovaným základním příručkám. Totéž platí o rozsáhlejší kapitole 3., kde jsou pojednány základní pojmy z oboru fotografování (str. 14-18!). Naopak kapitola 2.2 o historii využití fotografie v archeologii je velmi přínosná a mohla pohříchu být i rozsáhlejší a podrobněji tak představit změny a trendy ve 20. a na počátku 21. století.

Kapitola 5. o polních sběrech snad mohla být součástí kapitoly následující (Terénní fotografie), řada principů pořizování fotografií v krajině zde uváděných platí bez ohledu na to, zda sbíráme na poli či kopeme kdekoli jinde v exteriéru. V některých větách by stálo zato dodat jim trochu logiky a smyslu (např. poslední věta prvního odstavce kap. 5, dále první věta kap. 6.1 „ve vybavení se dnes dává přednost digitální fotografii“ a hned o dva řádky výše „fotoaparát neupravuje a nezjednodušuje“, str. 27). Právě kapitola 6. snad nejvíce trpí využitím téměř výhradně starší, tj. „předdigitální“ literatury (např. uplatnění polarizačních a UV-filtrů, str. 27). Totéž (vysvětlení dnes málo používaného využití filtrů) se objevuje v kapitole 7. (str. 35), nicméně možnosti digitální fotografie jsou popsány též.

Informativní a praktická kapitola 7. o dokumentaci artefaktů trpí do jisté míry odvozením z jednoho zdroje (Dorrell 1994), který zde na 10 stranách vystupuje 24x (Fisher 2009 je pro autorku rovněž velmi populární).

Celkové vyznění práce je ovšem překvapivě – oproti mému skeptickému očekávání – dobré a autorce lze přičíst k dobru, že si vzala k srdci alespoň některé rady svého trpělivého konzultanta J. Kysely. Ještě lepšího výsledku mohlo být dosaženo, kdyby T. Dobrovodská vyhledala některé z fotografických pracovišť v českých muzeích nebo kontaktovala odborníky, kteří pro archeology fotí (či některé další praktiky – fotící archeology, muzejníky) a dívala se jim „pod ruce“, případně nějakým způsobem jejich pracovní postupy přímo

zdokumentovala a v práci samé popsala a vysvětlila. Zásadní přínos této práci by však přinesl zejména vlastní experiment autorky, jímž by se navrhované postupy a doporučení pokoušela prověřit.

Kdybychom chápali práci tak, jak se do určité míry tváří, tedy jako příručku pro začínající archeology – fotografy, vyžadovala by značných až zásadních změn. Vnímáme-li ji však jako „pouhou“ bakalářskou práci, tedy útvar, v němž má autor prokázat některé základní oborové i obecně vědecké dovednosti bez ambicí předložení nových poznatků, a kde doloží schopnost práce s literaturou, lze ji přijmout jako snad dostatečný, byť ne úplně povedený, podklad pro obhajobu

V Praze, 9.9.2011

Ladislav Stančo, Ph.D.